

15. Hranáč gdánský.

Zraje v říjnu, vydrží do ledna i déle.

Jablko střední velikosti (asi 150 g), tvaru úhledně žebnatého; žebra mívají od kalichu ke stopce probíhající charakteristický šev; bývá asi 70 mm vysoké, 80 mm široké.

Kalich jest pootvřený nebo zavřený, úzké dlouhé úšty vězí v jamce užší a hluboké, pěkně žebnaté.

Stopka jest tenká, dřevnatá, sotva přes jamku sahající; malé plody mají stopku delší; prohlubinka bývá hluboká.

Slupka jest ojínná, lesklá, kluzká, světle zelenavá, později citronově žlutá. Většina plodů jest krvavě červená; v této červení jsou tmavší pruhy. Celý plod jest jemnými žlutými tečkami poset.

Dužnina libě voní, je bělavě žlutá, jemná, hustá, avšak kyprá, hojně šťavnatá, chuti sladce navinulé, kořeněné, velmi dobré.

Jádrince jest dutoosý, veliký, komory pootvřené, popraskaných stěn, s 1—2 vyvinutými jádry.

Sklízí se koncem září (dříve ne), k jídlu brzy dospívá; zraje poznenáhlu a vydrží, aniž by vadlo, do února. K dopravě musí se dobře balit, neboť pomačkáním trpí a stává se nevzhledným.

Strom roste bujně a zdravě, tvoří mohutnou, širokou, mnohdy i převislou korunu, která musí se častěji proříznouti. Rodí záhy, pravidelně a uspokojivě. Používá se k výsadbě pastvin, polních sadů a větších domácích zahrad. Pro zákrskové stromy se hodí jako zákrsek na duženu neb i jánceťi šlechtěný (podle jakosti půdy). Polohu vyžaduje poněkud chráněnou, nejlépe v podhoří s vlhčím, chladnějším ovzduším. V půdách nevybírá, ve šterkovité a suché brzy chřadne a rodí drobné ovoce.

Kvete prostředně pozdě. Jest dobrým opylovačem.

Špatné vlastnosti: Ovoce dává mnoho odpadu, je choulostivé vůči zaslání. Snadno padá, červíví, strom trpí padlím.

Upotřebení: Pro svůj krásný vzhled jest na trhu dobře placeno a vytríděné ovoce pro svoji dobrou chuť radí se mezi tabulové ovoce. Jinak hodí se dobře k děláni ovocných šťav. Doporučeno jako tržní odrůda pro Moravu a jako vedlejší odrůda pro Čechy.

15. Hranáč gdánský